

HRVATSKO
KATOLICKO
SVEUCILISTE
ZAGREB
UNIVERSITAS
STUDIORUM
CATHOLICA
CROATICA
ZAGREBIA

Detailed Course Syllabus

Academic year:

2025/2026

Semester:

Summer semester

Study programme:

Sociologija
(dvopredmetni) (R)
(elective)

Year of study:

3

I. BASIC COURSE INFORMATION

Name: Europska modernizacija: komparativna analiza

Abbreviation: SOCP6-2

ECTS: 5

Code: 164203

Prerequisites: No

Total Course Workload

Teaching Mode

Total Hours

Lecture

30

Practicum exercise

30

Class Time and Place: HKS - according to the published schedule

II. TEACHING STAFF

Course Holder

Name and Surname: Brgles Miriam Mary

Academic Degree:

Professional Title: docent

Contact E-mail:

miriam.brgles@unicath.hr

Telephone:

Office Hours: According to the published schedule

Course Assistant

Name and Surname: mag. soc. Knežević Lovro

Academic Degree: mag.
soc.

Professional Title:

Contact E-mail:

lovro.knezevic@unicath.hr

Telephone:

Office Hours: According to the published schedule

III. DETAILED COURSE INFORMATION

Teaching Language: Hrvatski

Course Description	<p>Modernizacija, postmoderna, globalizacija, višestruki moderniteti. Individualizacija, subjektivizacija i sekularizacija. Modernizacija hrvatskog društva. Suvremena pitanja braka i obitelji. Politizacija i institucionalizacija djece. Radne vrijednosti u potrošačkom društvu. Civilno društvo i socijalni kapital. Povjerenje i politička kultura. Vrijednosti u Hrvatskoj i u Europi: komparativna analiza.</p>	
Educational Outcomes	<ol style="list-style-type: none"> 1. Opisati specifične promjene u Republici Hrvatskoj koje su uzrokovane modernizacijskim procesima. 2. Opisati procese modernizacije, te razvoj različitih teorija o modernizaciji u europskome kontekstu. 3. Obrazložiti utjecaj pojedinih procesa (sekularizacija, individualizacija) unutar širih modernizacijskih procesa. 4. Analizirati različite teorijske perspektive o modernizaciji, posebice teoriju u postavljenome istraživačkome pitanju. 5. Napisati istraživački izvještaj. 6. Samostalno koristiti bazu podataka EVS-a za odabrana istraživačka pitanja. 	
<i>Textbooks and Materials</i>		
Required	<p>Rogić, I. (2000). Tehnika i samostalnost. Okvir za sliku treće hrvatske modernizacije. Zagreb, Hrvatska sveučilišna naklada.</p> <p>Baloban J., Nikodem K., Zrinščak, S. (ur.) (2014). Vrednote u Hrvatskoj i u Europi. Komparativna analiza. Zagreb. Kršćanska sadašnjost-Katolički bogoslovni fakultet Sveučilišta u Zagrebu.</p> <p>Baloban J., Črpić G., Ježovita J. (ur.) (2019). Vrednote u Hrvatskoj od 1999. do 2018. prema European Values Study. Zagreb. Katolički bogoslovni fakultet Sveučilišta u Zagrebu-Hrvatsko katoličko sveučilište-Kršćanska sadašnjost.</p> <p>Beck, U. (2001). Pronalaženje političkoga. Prilog teoriji refleksivne modernizacije. Zagreb. Jesenski i Turk</p> <p>Fetscher, I. (1989). Uvjeti preživljavanja čovječanstva : je li još moguće spasiti napredak? Zagreb. Globus.</p> <p>Županov, J. (2002). Od komunističkog pakla do divljeg kapitalizma: odabrane rasprave i eseji. Zagreb. Hrvatska sveučilišna naklada.</p>	
Supplementary	<p>Ester, P., Halman, L., de Moor, R. (1994). The Individualizing Society. Value Change in Europe and North America. Tilburg, University Press.</p> <p>Arts, W., Hagenaaars, J., Halman, L. (ur.) (2003). The Cultural Diversity of European Unity. Findings, Explanations and Reflections from the European Value Study. Leiden, Brill.</p> <p>Arts, W., Halman, L. (2004). European Values at the Turn of the Millennium. Leiden, Brill.</p> <p>Halman, L., Luijckx, R., van Zundert, M. (2005). Atlas of European Values. Leiden, Brill.</p>	
<i>Examination and Grading</i>		
To Be Passed DA	Exclusively Continuous Assessment NE	Included in Average Grade DA

Prerequisites to Obtain Signature and Take Final Exam	<p>1. Redovito pohađanje nastave: prisutnost na najmanje 70% nastave.</p> <p>2. Stjecanje minimalnog uspjeha od 35% tijekom nastave unutar zadanih nastavnih aktivnosti.</p>
Examination Manner	<p>Način ocjenjivanja: 1. kolokvij – maksimalno 25 bodova; 2. kolokvij – maksimalno 25 bodova; rad na vježbama – maksimalno 20 bodova (najmanje 8 stranica); završni ispit 30 bodova maksimalno (15 minimalno).</p>
Grading Manner	<p>1. kolokvij – maksimalno 25 bodova; 2. kolokvij – maksimalno 25 bodova; rad na vježbama – maksimalno 20 bodova (najmanje 8 stranica); završni ispit 30 bodova maksimalno (15 minimalno).</p> <p>dovoljan (2) – 50 do 64,9%</p> <p>dobar (3) – 65 do 79,9%</p> <p>vrlo dobar (4) – 80 do 89,9%</p> <p>izvrstan (5) – 90 do 100%</p>
Detailed Overview of Grading within ECTS	
<p>VRSTA AKTIVNOSTI / ECTS bodovi -koeficijent opterećenja studenata / UDIO OCJENE (%)</p> <p>Pohađanje nastave / 1.5 / 0</p> <p>Kolokvij-međuispit / 0.9 / 25</p> <p>Kolokvij-međuispit / 0.9 / 25</p> <p>Rad na vježbama /0.7 / 20</p> <p>Ukupno tijekom nastave /4 / 70</p> <p>Završni ispit / 1 / 30</p> <p>UKUPNO BODOVA (nastava+zav.ispit) / 5 / 100</p>	
IV. WEEKLY CLASS SCHEDULE	
[Predavanja]	
#	Topic
1	Uvodno predavanje- uvod u modernizaciju i pitanje sociologije u suvremenom svijetu.
2	Modernizacija – suvremeni teorijski pristupi. Dinamička priroda moderniteta – A. Giddens. Modernizacija – U. Beck. «Tekući» modernitet – Z. Bauman.
3	Postmoderna – raskid ili nastavak moderniteta?. Osnovne karakteristike postmoderne – D. Harvey. Pastiš i «nova plošnost» – F. Jameson. Proizvodnja i uloga znanja – J-F.Lyotard. Simulacija, simulakrum – J. Baudrillard.
4	Globalizacija i višestruki moderniteti. Osnovni teorijski pristupi globalizaciji. Proširenje Europske unije i pitanje globalizacije. Višestruki moderniteti – Sh. Eisenstadt. Komparativna analiza europske i drugih modernizacija.
5	Individualizacija i subjektivizacija – prema ekonomiji želja. Analiza suvremenih teorijskih pristupa. Kako su društveni položaj i društvene uloge zamijenili višestruki identiteti. Emocionalna ekonomija i autoritet želja.
6	Sekularizacija kao ključni proces europske modernizacije? Analiza osnovnih postavki sekularizacijskih teorija i važnijih kritičkih pristupa. Repoicioniranje religije u neoliberalnom dobu. Komparativna analiza religijskog stanja u Hrvatskoj, Europi i u svijetu.
7	Prvi kolokvij - pitanja obuhvaćaju sadržaj predavanja u prvih šest tjedana. Rasprava i pismena, kvalitativna evaluacija rada u prvih šest tjedana.
8	Modernizacija hrvatskog društva. Analiza osnovnih teorijskih pristupa modernizaciji hrvatskog društva – I.Rogić, J. Županov, I. Cifrić, R. Kalanj, V. Katunarić. Suvremeno hrvatsko društvo između retradicionalizacije i (post)modernizacije. Modernizacijski utjecaji članstva u EU.

9	Rad i potrošnja – radne vrijednosti u potrošačkom društvu. Pitanje o(p)stanka radnih vrijednosti u potrošačkom društvu. Razvoj potrošačkog društva. Pitanje i budućnost rada. Analiza teorija o «novim ljudima» - J. Rifkin. «Diznilizacija» društva - A. Bryman.
10	Suvremena pitanja braka i obitelji. Razvoj obitelji «dvostrukog hranitelja» i narušavanje tradicionalnog oblika obitelji. Demokratizacija obitelji i individualizacija obiteljskih odnosa – U. Beck. Upitnost društvenih funkcija braka i obitelji. «Čista veza» - A. Giddens. «Tekuća ljubav» - Z. Bauman.
11	Pitanje djece u suvremenoj Europi. Upitnost društvenih funkcija djece. Politizacija i institucionalizacija djece.
12	Civilno društvo i socijalni kapital. Analiza suvremenih pristupa razvoja civilnog društva. Teorije socijalnog kapitala – kritički pristupi.
13	Povjerenje i politička kultura. Razvoj političke kulture. Teorije o povjerenju – N.Luhmann, A.Giddens, F.Fukuyama, P.Sztompka, R. Hardin. Važnost povjerenja za demokraciju. Negativna naslijeđa bivših komunističkih sustava. Sučeljavanje sigurnosti i slobode. Budućnost slobode?
14	Vrijednosti u Hrvatskoj i u Europi: komparativna analiza. Usporedba različitih sustava vrijednosti u Hrvatskoj i u Europi. Analiza sličnosti i razlika.
15	Drugi kolokvij – pitanja obuhvaćaju sadržaj predavanja u drugih sedam tjedana. Pismena, kvalitativna evaluacija rada na kolegiju i zaključna rasprava.
<i>[Vježbe u praktikumu]</i>	
#	Topic
1	Upoznavanje s EVS upitnikom.
2	Upoznavanje s EVS upitnikom.
3	Upoznavanje s EVS upitnikom.
4	Upoznavanje s bazom podataka EVS – 2008.
5	Usporedba upitnika i baze, pretraga osnovnih pitanja i varijabli.
6	Obrada osnovnih religijskih pitanja po svim zemljama uključenim u EVS 2008. Tablični prikazi rezultata na razini distribucije frekvencija.
7	Rasprava i pismena, kvalitativna evaluacija rada u prvih šest tjedana.
8	Obrada osnovnih pitanja modernizacije, samo za Hrvatsku, u EVS 2008. Tablični prikazi rezultata na razini distribucije frekvencija.
9	Obrada osnovnih pitanja koja obuhvaćaju teme rada i radnih vrijednosti po svim zemljama uključenim u EVS 2008. Tablični prikazi rezultata na razini distribucije frekvencija.
10	Obrada osnovnih pitanja koja obuhvaćaju teme braka i obitelji po svim zemljama uključenim u EVS 2008. Tablični prikazi rezultata na razini pitanja s obzirom na osnovne sociodemografske karakteristike ispitanika.
11	Obrada pitanja koja obuhvaćaju temu djece, te odnosa roditelja i djece po svim zemljama uključenim u EVS 2008. Obrada pojedinih pitanja s obzirom na osnovne sociodemografske karakteristike ispitanika. Tablični prikazi rezultata na razini t-testa, hi-kvadrat testa i analize varijance.
12	Obrada pitanja koja obuhvaćaju teme civilnog društva i socijalnog kapitala po svim zemljama uključenim u EVS 2008. Obrada pojedinih pitanja s obzirom na osnovne sociodemografske karakteristike ispitanika. Tablični prikazi rezultata na razini t-testa, hi-kvadrat testa i analize varijance.
13	Obrada pitanja koja obuhvaćaju teme političke kulture, političkih poredaka i povjerenja po svim zemljama uključenim u EVS 2008. Obrada pojedinih pitanja s obzirom na osnovne sociodemografske karakteristike ispitanika. Tablični prikazi rezultata na razini t-testa, hi-kvadrat testa i analize varijance.
14	Zaključna rasprava, vježba i dogovor o izradi seminarskog rada na temelju usvojenih teorija i obrade EVS podataka.
15	Pismena, kvalitativna evaluacija rada na kolegiju i zaključna rasprava.